

ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

Virális gastroenteritisek, 2008 február 113

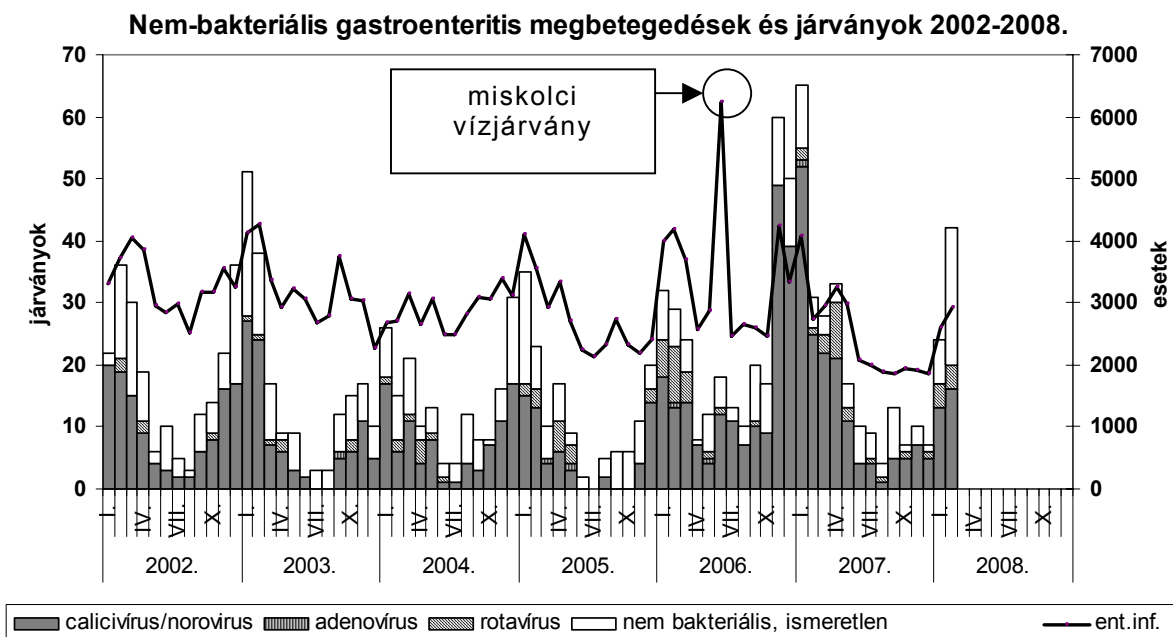
Fertőző betegségek adatai 117

VIRÁLIS GASTROENTERITISEK, 2008 FEBRUÁR

A 9. héten sajtónyilvánosságot kapott, hogy Budapesten olyan sok kisgyermeknél jelentkezett kórházi ápolást igénylő fertőzéses eredetű gastroenteritis, hogy a rendelkezésre álló infektológiai ágyszám nem volt elegendő, így ideiglenesen újabb osztályokat kellett kijelölni a betegek fogadására.

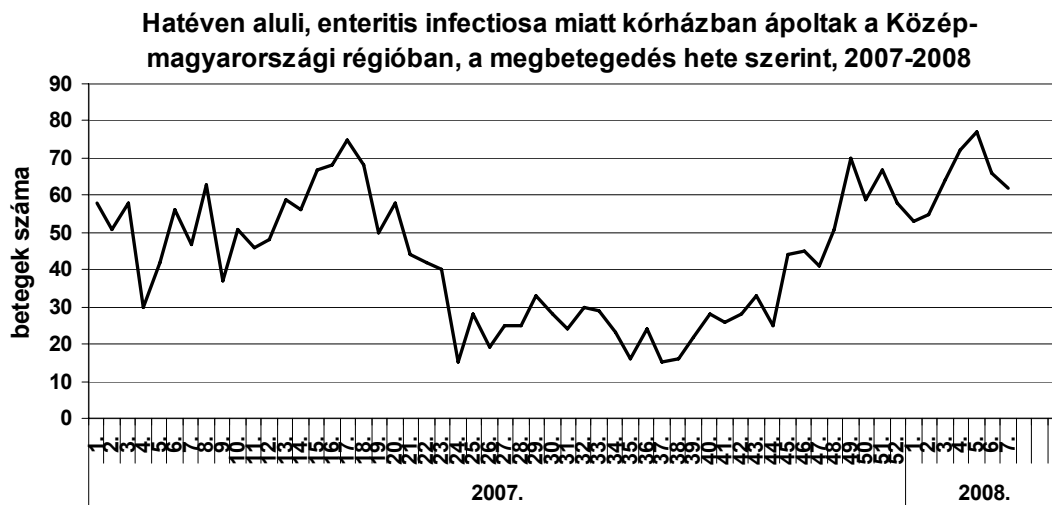
Az enteritis infectiosa bejelentések száma 2007 június-december között az átlagosnál alacsonyabb volt, de 2008 januárja óta meredeken emelkedő tendenciát mutat. Ez részben az új norovírus-variáns hazánkba történt decemberi behurcolását követő **fokozott calicivírus-cirkulációnak**, részben **a szokásosnál korábban jelentkező rotavírus-aktivitásnak a következménye.** (1.sz. ábra)

1.sz. ábra

A fertőzőbeteg-nyilvántartásban 2008. március 5-én rendelkezésre álló adatokból kiválasztva a Közép-magyarországi Régióban megbetegedett, és enteritis infectiosa miatt kórházban ápoló 0 - 5 éves gyermekekre vonatkozó bejelentéseket, az ilyen esetek heti előfordulásának gyakoriságát a 2007-2008. évben a 2.sz. ábra szemlélteti. A fertőző betegségek adatgyűjtésének jellegéből adódóan nem rendelkezünk valósidejű adatokkal, az 5-9. hét adatai a Közép-magyarországi régióra jellemzően várhatóan 14 nap múlva válnak a korábbi időszakhoz hasonlóan teljessé):

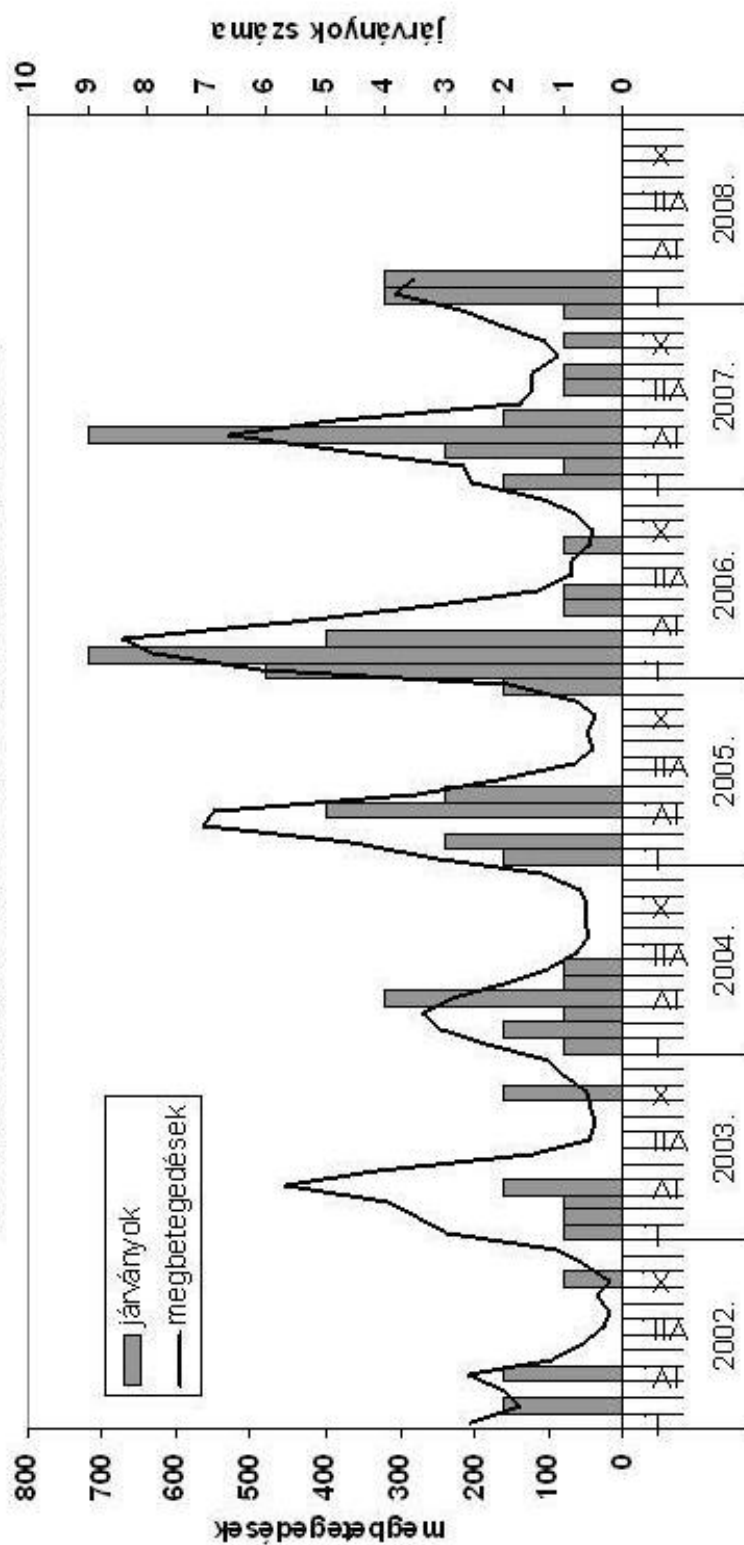
2.sz. ábra

Az adatok alapján a régióban legutóbb a 2007. év 15-18. hete (április) között regisztráltak a 2008. év 3-7. hetében észlelthez hasonló számban (hetente 70 fölötti esetszámban) kórházi ápolást igénylő klinikai tünetekben szenvedő hat éven aluli betegeket. Tehát az **e klinikai képpel jelentkező megbetegedések gyakorisága ezideig a tavalyi évihez hasonlóan tűnik** (bár ezt véglegesen megítélni csak az időszakra vonatkozóan beérkező bejelentések regisztrálása után lehet), azonban a kórházban ápoltak incidenciájának (> 70 eset/hét) emelkedése **az előző évben később jelentkezett**. E megbetegedések hátterében **főként a rotavírus** állhat (de **kisebb részben** súlyosabb tünetekkel járó **calicivírus-fertőzés is** igényelhet kórházi ellátást).

A rotavírus-gastroenteritisek járványügyi helyzetére vonatkozóan az alábbi információk állnak jelenleg rendelkezésre: Szeroepidemiológiai vizsgálatokból származó adatok alapján a gyermekek 60-90%-a hatéves korra már átesik a betegségen. A hazai járványügyi adatok szerint a betegség az év során általában a jellemző szezonális időszakban, március-áprilisban fordul elő a leggyakrabban. (3.sz. ábra)

Rotavírus megbetegedések és járványok 2002-2008.

Ehhez képest **2008 január-februárban** kissé korábban kezdett emelkedni a rotavírus-járványok száma, mint a „csendesebb” években, ami **a jelenlegi helyzetet a 2006. évihez teszi hasonlóvá**, amikor erősebb volt a víruscirkuláció, epidémiás évet regisztráltunk.

(A betegség **ciklikusan**, egyes években magasabb számban fordul elő, ugyanis kórokozója alapvetően emberről emberre terjed, hosszan tartó immunitást idéz elő, így a betegség terjedési képessége – kórokozó infekzív dózisa, virulenciája, a sikeres fertőzéshez szükséges kontaktus gyakorisága stb. – és a fogékony egyedek aránya határozza meg, hogy hány éves ciklusokban jelentkeznek az epidémiás évek. Ezt azonban befolyásolhatja a kórokozó **antigénszerkezeti változatossága**, tehát az, hogy az adott populációban éppen mely változat az elterjedt, illetve behurcolásra kerül-e addig nem honos változat.)

Az összeállítást készítette: dr.Krisztalovics Katalin, OEK Járványügyi osztály

Szerkesztőségi megjegyzés: *Az fenti elemzés alapján megállapítható, hogy 2008 március-áprilisában a betegségekre jellemző szezonálisnak megfelelően, de az előző évinél várhatóan nagyobb számban fordulnak majd elő rotavírus-gastroenteritis megbetegedések. Előrejelzi ezt már a 2007. év második felére vonatkozó, a korábbi évekénél kissé magasabb esetszám is. A 2008. évi adatok még nem mutatják a valós helyzetet, mivel az enteritis infectiosaként bejelentett esetekhez a késedelmes információtovábbítás miatt még nem társíthatók a laboratóriumi eredmények, amelyek jelzik a tünetegyüttes etiológiáját. (A fertőző betegségek vagy azok gyanújának 24 órán belüli, a járványok észlelésének azonnali bejelentése, a mikrobiológiai laboratóriumi eredmények ÁNTSZ felé történő haladéktalan továbbítása, kijelentése a gyors operatív intézkedések megtételét szolgálja.)*

A fentiekből következően egy epidémiás szezonra készülve – figyelembe véve az egészségügyi struktúra 2007-ben történt átszervezését – biztosítani kell legalább a 2006. évi, erősebb szezonnak megfelelő ágyszámot a fekvőbeteg-ellátást igénylő, fertőző betegségben szenvedő gyermekek számára.

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2008. február 25 - március 2.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az enterális fertőző betegségek közül a gyakoribb bakteriális etiológiájú megbetegedések száma harmadával-negyedével csökkent az előző hetihez képest. A **salmonellosis** járványügyi helyzete – a heti adatokat tekintve - kedvezőtlenebb volt, mint a 2002-2006. évek azonos hetében, a **campylobacteriosisé** nem tért el jelentősen attól.

Az előző hetinek másfélszeresére emelkedett az **enteritis infectiosa** bejelentések száma, ami közel másfélszerese a korábbi évek 9. hetében regisztráltak. A legtöbb bejelentés Győr-Moson-Sopron megyéből érkezett, és zömében egyetlen kiterjedt járványhoz tartozó esetek regisztrációjából adódik (kb. 300 eset). Ezt a járványt leszámítva is kissé magasabb a bejelentések száma, mint az előző évek azonos hetében, ami **az új variáns decemberi behurcolását követő, fokozott calici- illetve a szokásosnál korábban jelentkező rotavírus-aktivitás jele.**

A héten hét kórházi **gastroenteritis járványról** érkezett jelentés, közülük kettő esetében már igazolódott a calicivírus etiológiája. A járványok nem érték el a tömeges méretet, a járványügyi adatok alapján a kórokozó feltehetően kontakt úton terjedt.

A légúti fertőző betegségek közül a **scarlatina** bejelentések száma ötödével nőtt az előző hetihez képest, a betegség járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint az előző évi, fokozott aktivitást mutató év azonos időszakában. A **varicella** bejelentések száma nem tért el jelentősen az előző hetitől, kevesebb esetet regisztráltak, mint az előző évek megfelelő hetében. **Pertussis-** és **morbilli-gyanúról** nem érkezett jelentés, és csupán egy-egy **rubeola** illetve **mumpsz** megbetegedés került a nyilvántartásba.

Az idegrendszeri fertőző megbetegedések száma nem tért el lényegesen sem az előző hetitől, sem a korábbi évek megfelelő értékeitől. A hét gennyes meningitis közül jelenleg csupán egy esetében ismert az etiológia (**Y szerocsoportú N.meningitidis**).

A héten két importált **vírusos haemorrhagiás láz** eset került a nyilvántartásba, ezzel az év eleje óta regisztrált esetek száma háromra emelkedett. Az egyik esetben a magyar utazónak a Karib-tengeri térségből történt hazaérkezését követően, 2007 novemberében kezdődött a betegsége. A gyanút a kezelőorvosok nem jelentették, a járványügyi vizsgálatra azt követően került sor, hogy az OEK-ben működő Virális Zoonózisok Nemzeti Referencia-laboratóriumában **dengue-lázat** diagnosztizáltak. A másik betegnél ugyancsak az Antillákról hazatérve, 2008 januárjában jelentkeztek a tünetek, az etiológia tisztázása jelenleg még nem zárult le.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

9/2008.sz.heti jelentés (weekly report)

(2008.02.25 – 2008.03.02.)

Betegség Disease	a 9. héten (week)			az 1 – 9. héten (week)		
	2008.02.25- 2008.03.02.	2007.02.26- 2007.03.04.	Medián 2002- 2006	2008.	2007.	Medián 2002- 2006
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus*	-	-	-	-	-	-
Botulizmus	-	-	•	-	2	•
Salmonellosis	63	112	54	533	642	688
Dysenteria	1	1	2	9	9	28
Dyspepsia coli	1	1	-	5	7	13
Egyéb E.coli enteritis	-	3	1	5	9	10
Campylobacteriosis	74	80	82	550	629	897
Yersiniosis	-	2	1	8	7	23
Enteritis infectiosa	1283	706	870	6210	7808	7873
Hepatitis infectiosa	3	6	11	65	94	131
AIDS	1	1	-	3	2	6
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	-	1	3
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	1	-	2	9	4
Scarlatina	113	197	83	1053	1817	642
Morbilli	-	-	-	2	-	1
Rubeola	1	1	1	3	2	13
Parotitis epidemica	1	5	4	32	19	34
Varicella	978	1545	1206	8653	12580	9303
Mononucleosis inf.	18	12	29	157	165	226
Legionellosis	2	-	1	6	2	14
Meningitis purulenta	7	5	5	49	50	56
Meningitis serosa	-	-	1	8	11	12
Encephalitis infectiosa	1	-	1	8	28	14
Creutzfeldt-J.-betegség	1	-	-	3	6	3
Lyme-kór	3	3	3	26	46	31
Listeriosis	-	-	-	3	-	-
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	-	2	3	3
Ornithosis	-	1	-	1	3	1
Tularemia	-	-	1	6	8	19
Tetanus	-	-	-	-	-	-
Vírusos haemorrh. láz	2	-	-	3	2	1
Malaria*	-	-	-	-	1	2
Toxoplasmosis	3	1	5	17	29	38

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2008.03.04.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

9/2008.sz. heti jelentés (weekly report)

(2008.02.25 – 2008.03.02.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme- kór	Parotitis epidemica
Budapest	9	-	4	134	1	19	150	1	1	-	-
Baranya	2	-	7	26	-	2	46	1	1	-	-
Bács-Kiskun	3	-	1	39	-	2	26	-	-	-	-
Békés	2	-	9	64	-	9	8	2	1	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	2	-	5	46	1	5	76	2	2	-	-
Csongrád	8	-	3	67	1	2	26	2	-	-	-
Fejér	7	-	-	89	-	4	105	1	-	-	-
Győr-Moson-Sopron	1	-	5	351	-	5	35	2	-	-	-
Hajdú-Bihar	2	1	4	4	-	7	48	1	-	1	-
Heves	1	-	2	75	1	5	37	-	-	-	-
Jász-Nagykun-Szolnok	3	-	1	35	-	3	50	-	-	-	-
Komárom-Esztergom	-	-	-	20	-	1	15	1	-	-	-
Nógrád	-	-	5	20	-	4	26	2	-	-	-
Pest	7	-	8	73	-	17	146	2	-	-	-
Somogy	6	-	9	31	-	5	40	-	1	1	-
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3	-	2	63	-	1	73	-	-	-	-
Tolna	4	-	3	30	-	1	10	-	1	-	-
Vas	1	-	1	29	-	10	14	-	-	-	-
Veszprém	1	-	3	64	-	11	25	1	-	-	1
Zala	1	-	2	22	-	-	22	-	-	1	-
Összesen (total)	63	1	74	1282	3	113	978	18	7	3	1
Előző hét (previous week)	94	4	95	824	9	94	930	1	7	6	2

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2008.03.04.

Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Epinfo**)
Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek;

az **ÁNTSZ** dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsg@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

dr. Falus Ferenc

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc